

Πέρα από τον φλοιό της συνειδήσεως και . . .

“Δυο πολυθρόνες δίπλα στο τζάκι”!

«Πριν από μερικούς μήνες συνδέθηκα βαθιά με μια αξιοθαύμαστη νεαρή Ρωσίδα, τη Λού Σαλομέ. Ποτέ δεν είχα επιτρέψει στον εαυτό μου ν' αγαπήσει γυναίκα. Ίσως, γιατί στα πρώτα χρόνια της ζωής μου με είχαν κατακλύσει οι γυναίκες. Μετά το θάνατο του πατέρα μου ήμουν περιτριγυρισμένος από ψυχρές, απόμακρες γυναίκες – μητέρα, αδερφή, γιαγιά, θείες. Αντιμετώπιζα με τρόμο το ενδεχόμενο ενός δεσμού. Αλλά η πανέμορφη Λού ήταν διαφορετική, έτσι νόμιζα. Έμοιαζε να είναι μια αληθινή αδελφή ψυχή, ένας δίδυμος εγκέφαλος, που μου άνοιγε νέες κατευθύνσεις προς ανώτερα ύψη. Ξαφνικά, καταστροφή! Ξύπνησε ο πόθος. Πίστεψα ότι ήμουν ο άντρας για τον οποίο προοριζόταν. Αλλά όταν της προσφέρθηκα, με απέρριψε».

Είναι η εξομολόγηση του Νίτσε. Και στα μάγουλά του τρέχουν δάκρυα.

«Για χρόνια δάγκωνα το χαλινάρι που νόμιζα πως μου είχε βάλει η γυναίκα μου. Ένοιωθα πως με είχε φυλακίσει και λαχταρούσα την ελευθερία μου, να ζήσω μια διαφορετική ζωή. Και όμως, όταν άδραξα την ελευθερία μου, πανικοβλήθηκα, με κατατρόμαξε η ελευθερία μου. Όλα αυτά τα χρόνια πολεμούσα λάθος εχθρό. Ο αληθινός εχθρός ήταν πάντα η μοίρα, και όχι η γυναίκα μου, η Ματίλντε. Ναι, πιστεύω, η Βέρθα έφυγε από το μυαλό μου».

Είναι η εξομολόγηση του Μπρόιερ. Και το πρόσωπό του φωτίστηκε.

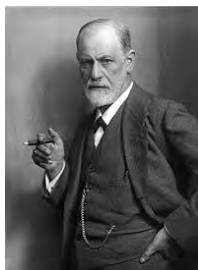

Η Λού Σαλομέ είναι κόρη Ρώσου στρατηγού, γεννημένη στην Αγία Πετρούπολη, πανέμορφη και πανέξυπνη και κοσμογυρισμένη. Στα είκοσι ένα της θα ξελογιάσει τον Νίτσε, ο οποίος, τότε, περί τα τέλη του 19^{ου} αιώνα, διδάσκει φιλοσοφία στο πανεπιστήμιο της Βασιλείας, αλλά γρήγορα θα

παραιτηθεί για λόγους υγείας. Με τη μεσολάβηση της Σολομέ θα βρεθεί θεραπευόμενος του διασημότερου διακόνου της ψυχιατρικής, Γιόσεφ Μπρόιερ, αυτός που με την ομιλητική θεραπεία εμβαθύνει στο ανθρώπινο ασυνείδητο.

Η Βέρθα, γεννημένη στη Βιέννη, γόνος εύπορης Εβραϊκής οικογένειας, με εντυπωσιακή εμφάνιση, στα είκοσι τρία της πάσχει από συμπτώματα υστερίας μετά το θάνατο του πατέρα της, και έχει συμπεριληφθεί στους ασθενείς του Μπρόιερ. Θα την ερωτευθεί σφόδρα, βάζοντας στο συναισθηματικό περιθώριο την σύζυγό του Ματίλντε και παραμελώντας προφανώς τα πέντε παιδιά τους. Θα του παρουσιαστούν συμπτώματα κατάθλιψης και θα γίνει οικειοθελώς θεραπευόμενος του διασημότερου Γερμανού φιλόσοφου, Φρίντριχ Νίτσε, ο οποίος ανωθρόσκοντας αναζητά την πραγματική αλήθεια.

Βιέννη, 1882. Δύο άνθρωποι, δύο ηχηρά ονόματα, ταυτόχρονα θεραπευόμενοι και θεραπευτές ο ένας για τον άλλον, ο Νίτσε στα τριάντα οκτώ του, “ο μετά θάνατον φιλόσοφος”, και ο Μπρόιερ στα σαράντα του, ο διανοούμενος δημιουργός, χωρίς νυστέρια και κονδυλοφόρους, χωρίς συνταγές και φάρμακο-δοσολογίες, θεμελιώνουν τις αρχές της ψυχοθεραπείας, ο πρώτος για να απαλύνει την απόγνωση του και ο δεύτερος για να καλμάρει την ψυχική του αγωνία. Αν και ο Νίτσε είναι με τις πιζάμες στο νοσοκομείο και ο Μπρόιερ μπαινοβγαίνει με την μπλούζα του γιατρού, η συμφωνία τους είναι ότι το θεραπευτικό όργανο θα είναι “δύο πολυθρόνες πλάι στο τζάκι” και ένα συμβόλαιο αμοιβαίας ειλικρίνειας. Ένας εικοσιεξάχρονος με εξαιρετική ευφυΐα και διορατικότητα, μαθητής και οικογενειακός φίλος του Μπρόιερ, θα προσφέρει διακριτικά, πλην καταλυτικά, τις ονειρικές και υπνωτικές του υπηρεσίες, το όνομά του, Σίγκμουντ Φρόυντ.

Μετά από αρκετές συνεδρίες και ταυτόχρονες προσπάθειες για την ανακούφισή του από τις ημικρανίες και τους ιλίγγους, ο Νίτσε, με περίσσεια ειλικρίνειας, θα ξεσπάσει, μέσα από το παχύ μουστάκι, “Γιατρέ, θέλω να μου γιατρέψεις την απόγνωση, έχω μαύρες περιόδους μελαγχολίας”. Και ο Μπρόιερ θα νοιώσει να τον κατακλύζουν κύματα απόγνωσης, “Μα, Φιλόσοφε, η απόγνωση δεν είναι ιατρικό σύμπτωμα. Πώς, λοιπόν, να αντιμετωπιστούν αυτά τα συμπτώματα χωρίς κανένα στοιχείο δομικής νόσου του νευρικού συστήματος;”. Και οι συζητήσεις δεν έχουν τελειωμό . . .

Η οργανισμική ολοκλήρωση, η ένταξη και το ανήκειν, είναι το παν. Η ευεξία του σώματος δεν διαχωρίζεται από την κοινωνική και ψυχολογική ευεξία.

Κάθε άνθρωπος έχει καθήκον προς τον εαυτόν του να ανακαλύπτει την αλήθεια. Δεν αντέχει όμως τη θέα όσων ανακαλύπτει. Μπορούμε να επιβάλλομε

στους άλλους αλήθειες που δεν επιθυμούν να γνωρίζουν; Ποιος μπορεί να καθορίσει, τι είναι εκείνο που δεν επιθυμεί ο άλλος να γνωρίζει; Έχει αξία η αλήθεια που ο κόσμος δεν την θέλει; Ο εχθρός της αλήθειας δεν είναι το ψέμα, είναι η πεποίθηση, ο Δούρειος ίππος της λογικής.

Υπάρχει μια δεξαμενή σύνθετων σκέψεων στον εγκέφαλο, πέρα από τη συνείδηση, αλλά πάντα σε ετοιμότητα να παρελάσουν στο προσκήνιο της συνειδητότητας. Μαζί και συναισθήματα, ακαθόριστα, απροσδιόριστα και αυτοκαταστροφικά. Οι ταραχές και τα πάθη της ψυχής είναι τυλιγμένα μέσα στη ματαιοδοξία. Αυτή η ματαιοδοξία είναι το δέρμα της ψυχής.

Ναι, η ψυχική πίεση, αυτή που προέρχεται από το καταπιεσμένο συναίσθημα, και μετουσιώνεται σε σωματικό πόνο, μπορεί να μειωθεί αν της δώσουμε διέξοδο. Να μην ντρέπεσαι τον εαυτόν σου. “Γίνε αυτό που είσαι”. Η μέθοδος, για την προκειμένη περίπτωση, παραπέμπει στο “Καθάρισμα της Καμινάδας”. Το ψυχολογικό καθάρισμα που μπορεί να γίνει με βάση την “Ομιλητική Θεραπεία”. Βοηθάει να ενστερνισθούμε την άποψη πως, “ό,τι δεν με σκοτώνει, με κάνει πιο δυνατό”.

Η δυσπιστία προκαλεί από τη φύση της ψυχική πίεση. Πολλές φορές, μοιάζει να επιλέγουμε, εμείς οι ίδιοι, την ψυχική πίεση, μαζοχιστικές τάσεις, όμως, αυτή είναι που στη συνέχεια θα επιλέξει και τη σωματική μας ανημπόρια.

Μεγάλο μέρος της ζωής μας, μπορεί να το ζούμε με τα ένστικτά μας. Δεν είναι οι καλλίτεροι σύντροφοί μας. Άραγε, πόση ενστικτώδη αλήθεια μπορούμε να αντέξουμε; Και αυτά τα κίνητρα; Πολλά τα επίπεδά τους. Σύνθετα, πρωτόγονα, αχαρτογράφητα. Δεν γνωρίζουμε πού μας οδηγούν. Πόση δύναμη διαθέτουμε για να τα τιθασεύσουμε;

Ο πόθος είναι συστατικό του έρωτα. Αλλά, περισσότερο ερωτευόμαστε τον ίδιο τον πόθο παρά το αντικείμενό του. Το όποιο σύμπτωμα εκδηλωθεί, δεν είναι παρά ο αγγελιοφόρος που μεταφέρει την είδηση από το ψυχικό μας βασίλειο. Πόσο, άραγε, διαφέρει από το συμπαντικό φιλοσοφικό “επέκεινα”;

Ίσως τα όνειρα βρίσκονται πιο κοντά στο ποιοι είμαστε. Με άλλα λόγια, στο κείμενο των ονείρων, μπορεί κανείς να βρει ολόκληρη την προϊστορία του. Όμως, σε τι βαθμό θα την αναγνωρίσει και θα την παραδεχτεί; Ο ορθός λόγος βοηθάει στην αναγνώριση; Το συναίσθημα εμποδίζει την παραδοχή; Άβυσσος!

Το θάρρος να αλλάξεις τις πεποιθήσεις σου είναι το άπαν. Μάλλον δεν υπάρχει τίποτα το πραγματικό στις εμμονές μας. Οι καημένες οι φαντασιώσεις σπάνια είναι μέρος μιας υπέρτατης πραγματικότητας. “Καθήκον” και “αφοσίωση” είναι ανδρείκελα, κουρτίνες για να κρύβεσαι πίσω τους. Αυτό-απελευθέρωση σημαίνει ένα ιερό όχι, ακόμη και στο καθήκον . . .

Μ’ αυτά και μ’ αυτά, και άλλα πολλά, οι δύο διανοούμενοι του 19^{ου} αιώνα, θα επιχειρήσουν να πουν τα πράγματα με τ’ όνομά τους, με την παραδοχή, ότι όσα αντιλαμβανόμαστε είναι σχετικά. Εμείς επινοούμε αυτά που βιώνουμε. Αλλά, ό,τι επινοήσαμε μπορούμε να το ξεριζώσουμε. Εδώ το “καθάρισμα της

καμινάδας” ! Και οι δύο διανοούμενοι νοιώθουν, “σαν να μπαίνει ο γιατρός στο δωμάτιό σου και να σου παραπονιέται ότι αισθάνεται χάλια”.

Μπρόιερ: Έχω σοβαρά προβλήματα, Φρίντριχ, με τη γυναίκα μου. Νοιώθω ανεξήγητα απομακρυσμένος. Γενικευμένη έλλειψη χαράς. Εισβολή ακατανόητων σκέψεων. Πρέπει να φύγω, να πάρω τον έλεγχο της ζωής μου. Αλλά, τι θα είναι αυτό, καπρίτσιο ή παρόρμηση; Νοιώθω ότι δίνω και δεν παίρνω. Είναι η συμπεριφορά μου αυτοκαταστροφική; Αυτό το πάθος με τη Βέρθα είναι μια ρουφήχτρα μες το μυαλό μου, είναι πέρα από το φυσιολογικό, σαν ένα πανίσχυρο νόημα, το νόημα της εμμονής. Να τι σημαίνει Βέρθα, πάθος, μαγεία, το διονυσιακό πάθος είναι ζωή. Η Ματίλντε είναι όμορφη, αλλά δεν έχει καμία δύναμη επάνω μου. Όχι, η Ματίλντε δεν είναι μαγεία. Η πιο ποθητή γυναίκα είναι η πιο τρομακτική, όχι γι’ αυτό που είναι, αλλά γι’ αυτό που εμείς την κάνομε. Είναι και αυτοί οι δαίμονες της προσποίησης. Πολλές φορές ο άνθρωπος έχει μεγάλη ανάγκη από βοήθεια, αλλά η περηφάνεια τον εμποδίζει να τη δεχτεί, είναι το πάντα άρρωστο μέρος του σώματός μας.

Κάποια από τις επόμενες ημέρες, ο Γιόζεφ Μπρόιερ θα θελήσει να αφήσει λουλούδια στους τάφους των προγόνων του. Θα τον συνοδεύσει ο Νίτσε, ο οποίος θα διαβάσει τα ονόματα των γονιών του στη μαρμάρινη πλάκα.

Νίτσε: Μια επίσκεψη στο κοιμητήριο, Γιόζεφ, νομίζω είναι το καλλίτερο καταπραϋντικό. Η ζωή είναι ένα διαγώνισμα, όπου δεν υπάρχουν σωστές απαντήσεις. Η κάθε έρευνα, ακόμα και η επιστημονική, αρχίζει από τη δυσπιστία, αυτή που από τη φύση της προκαλεί την ψυχική πίεση. Αλλά, μια ζωή χωρίς αλήθεια είναι ζωντανός θάνατος. Και μη ξεχνάς, ότι είναι πιο εύκολο να αντιμετωπίσεις μια κακή φήμη, παρά μια ένοχη συνείδηση. Αλήθεια, Γιόζεφ, γιατί δεν μου είπες ποτέ ότι το όνομα της μητέρας σου ήταν Βέρθα;

Μπρόιερ: Όχι, βέβαια, ότι αγαπώ τη Βέρθα επειδή έχει το όνομα της μητέρας μου! Τι εννοείς;

Νίτσε: Οι εμμονές σου δεν αφορούν στη Βέρθα, ή τουλάχιστον μόνον στη Βέρθα. Περιλαμβάνουν μια σειρά από αχαρτογράφητα νοήματα με τα οποία έχουν επενδυθεί τα εσώψυχά σου. Είναι σαφές, το πρωταρχικό σφάλμα ήταν ότι θεωρήσαμε ως στόχο τη Βέρθα. Δεν διαλέξαμε τον σωστό εχθρό, Γιόζεφ.

Τελικά, ο Μπρόιερ, βυθισμένος στην απόγνωση, φεύγει από το σπίτι. “Πού πας πατέρα;”, θα τον ρωτήσει ο μεγάλος του γιός. Η Ματίλντε τον είχε προειδοποιήσει, ότι μπορεί να μην ξαναδεί τα παιδιά του. “Ποιος θα με εμποδίσει;”, σκέφτεται. Θα επιβιβαστεί στο τρένο με έντονα τα ερωτηματικά, “θα μείνω ζεμένος στο καθήκον για πάντα;”, “θα ζήσω μια ζωή για την οποία θα μετανοιώσω;”. Τελικός προορισμός του το σανατόριο Μπελβί. Εκεί συνεχίζει τη θεραπεία της η Βέρθα. Σε μια χαμηλή βεράντα των κήπων θα τη δει με τον νέο θεράποντα γιατρό της. Πόσο σφιχτά τον κρατούσε! Ακριβώς όπως κάποτε κρατούσε και τον ίδιον. Παρακολουθεί (ίσως φαντάζεται . . .) περιπτώσεις. Η Βέρθα δείχνει υπνωτισμένη στην αγκαλιά του γιατρού, και ο Μπρόιερ νοιώθει παραζαλισμένος. Ζήλεια; Ναι, αλλά για ποιόν; Γι’ αυτόν ή γι’ αυτήν; Όχι, νοιώθει μια ζεστασιά για τον αντίζηλο. Η Βέρθα δεν τους χωρίζει.

Βγήκε από το Μπελβί για να πάρει το τρένο για άλλους προορισμούς. Ένοιωθε να πνίγεται. Βυθίστηκε στο κάθισμα και γύρεψε καταφύγιο σε μια ονειροπόληση της Βέρθας, για να διαπιστώσει, ότι μπορούσε τώρα να ανακαλέσει την εικόνα της αλλά και να τη διώξει κατά βούληση. Η εικόνα της του φαινόταν παγωμένη. Ποτέ στο παρελθόν δεν είχε σκεφτεί τη Βέρθα με τέτοια ηρεμία, τέτοιον αυτοέλεγχο. Δεν υπήρχε πλέον πάθος ή λαχτάρα, ούτε και μνησικακία. Θα σκεφτεί τα λόγια του Νίτσε, “δεν ήταν θύμα της Βέρθας”.

Θα φθάσει στη Βενετία, εκεί που είχε βρεθεί μερικούς μήνες πριν, ως γιατρός από τη Βιέννη, εκεί όπου τον είχε επισκεφτεί η Ρωσίδα Λού και τον είχε παρακαλέσει να αναλάβει να θεραπεύσει τον Νίτσε. Θα σπεύσει να υλοποιήσει το πρόγραμμά του. Πρώτα, μια επίσκεψη στον μπαρμπέρη, η γενειάδα του ήταν περιπτή. Ρούχα της εργατικής τάξης. Εντατικά μαθήματα Ιταλικών. Εξερεύνηση της αγοράς εστίασης. Ίσως η Βενετία χρειαζόταν ένα αυστριακό εστιατόριο.

Στον ραγισμένο καθρέπτη του μπαρμπέρη, ένα κύμα συμπόνιας τον διαπέρασε, για το δικό του πρόσωπο. Καθ’ οδόν προς το μαγαζί ρούχων, ο Μπρόιερ κοιτάζει τους περαστικούς. Νοιώθει ότι δεν θα του είναι εύκολο να εγκλιματιστεί στη νέα πραγματικότητα. “Ποτέ δεν θα βρω γυναίκα σαν τη Ματίλντε”, σκέφτεται. Μήπως επρόκειτο για το “καθάρισμα της καμινάδας”;

Ξαφνικά ένοιωσε να ζαλίζεται. Με δυσκολία στεκόταν στα πόδια του. Ακούει το όνομά του, “Γιόζεφ, Γιόζεφ!”. “Άκουσέ με, Δόκτωρ Μπρόιερ, θα μετρήσω ανάποδα από το δέκα μέχρι το ένα. Όταν φθάσω στο πέντε, τα μάτια σου θ’ ανοίξουν. Όταν φθάσω στο ένα, θα ‘σαι τελείως ξύπνιος”. Τα μάτια του άνοιξαν. Είδε το πρόσωπο του Φρόντ. “Τι συνέβη, Ζιγκ, πού βρίσκομαι;”.

Ναι, την προηγούμενη μέρα, ο Μπρόιερ είχε παρακαλέσει τον Φρόντ να τον βοηθήσει με ένα ψυχολογικό πείραμα. “Μου ζήτησες να σε υπνωτίσω, Γιόζεφ, και να οραματιστείς μια απομάκρυνση από την οικογένειά σου, ακόμα και από τους ασθενείς σου. Στις δύο ώρες της “ύπνωσης”, πρόφες αρκετές φορές το όνομα, Ματίλντε. Άκουσα και το όνομα Βέρθα. Εννοούσες τη μάνα ή την κόρη; Η μάνα σου πέθανε όταν ήσουν πολύ μικρός. Γιατί να της λες αντίο τώρα, Γιόζεφ;”. Ο Μπρόιερ θα αρκεστεί να πει, “Πρέπει να ζήσουμε σαν να είμαστε ελεύθεροι. Παρ’ όλο που δεν μπορούμε να ξεφύγουμε από τη μοίρα, πρέπει να κονταροχτυπηθούμε μαζί της, πρέπει να βουληθούμε τον προορισμό μας να πραγματοποιηθεί, πρέπει να αγαπήσουμε τη μοίρα μας”. Χτυπάει η πόρτα, είναι η Ματίλντε, “Είστε ακόμα εδώ, εσείς οι δυό; Μπορώ να μπώ;”.

Μπρόιερ: “Ξέρεις, καλή μου Ματίλντε, είναι σαν να έκανα ένα μακρινό ταξίδι, νοιώθω σαν να έλειπα πολύ καιρό, και τώρα επέστρεψα”. Και θα θυμηθεί το παράπονο που είχε διατυπώσει κάποτε η συμβία του, “Ο Γιόζεφ έχει πολύ καιρό να με ακουμπήσει!”.

Ματίλντε: “Ωραία, Γιόζεφ!” Και χαϊδεύοντας τρυφερά τη γενειάδα του, θα συμπληρώσει, “Χαίρομαι να σε καλωσορίζω σπίτι μας. Μού “λειψες”!

Στο οικογενειακό δείπνο, ο Μπρόιερ κοιτάζει τη Ματίλντε σαν να την έβλεπε πρώτη φορά, και αυτή απορεί ευχάριστα. “Γιατί να μην σε κοιτάζω, καλή μου; Μα, εγώ, Ματίλντε, σε έκανα να κλάψεις. Αποφάσισα να σε παντρευτώ”.

“Νόμιζα, Γιόζεφ, πως αποφάσισες να με παντρευτείς πριν δεκατέσσερα χρόνια!”. “Ναι, Ματίλντε, επιλέγω να το κάνω και σήμερα, και κάθε μέρα”.

Μάλλον, είχε ολοκληρωθεί το “καθάρισμα της καμινάδας” και για τους δύο τους. Η υπνωτική φαντασίωση της Βέρθας είχε λειτουργήσει σαν χειρουργείο διαχωρισμού της εικόνας από το συναίσθημα. Ναι, στο ξύπνιο του πολεμούσε λάθος εχθρό. Και στο σημείο αυτό ο Μπρόιερ θα θυμηθεί τον Νίτσε, τον μοναχικό προφήτη, “ο αληθινός εχθρός είναι τα σαγόνια του χρόνου, είναι εκείνος που γυροφέρνει ανελέητα μέσα μας”.

Την επομένη, ο Μπρόιερ μπαίνει στο δωμάτιο όπου “νοσηλεύεται” ο Νίτσε, και του ανακοινώνει, “Φρίντριχ, έχω συνέλθει, εντελώς”. “Εδώ, στις πολυθρόνες μας, είναι τόσα πολλά που πρέπει να σου πω”. Και του διηγείται όσα του είχαν συμβεί. Ο Νίτσε απορεί, “Πώς είναι δυνατόν! Βοήθησέ με να καταλάβω πώς συνήλθες!”. Και ο Μπρόιερ θα του θυμίσει αυτό που ο Νίτσε του είχε πει σε κάποια προηγούμενη συνεδρία, ότι “δεν υπάρχει ένας συγκεκριμένος δρόμος, ο καθένας πρέπει να βρει τη δική του αλήθεια”.

“Η αλήθεια, Γιόζεφ, είναι ότι δεν ήμουν ειλικρινής μαζί σου. Τέρμα η υποκρισία μεταξύ μας. Δεν αντέχω πια τη μοναξιά”. Και ο Νίτσε αρχίζει μια πραγματική εξομολόγηση με κύριο πρόσωπο, “μια αξιοθαύμαστη νεαρή Ρωσίδα, που λέγεται Λου Σαλομέ”, που του ξύπνησε τον πόθο, αλλά ξαφνικά ήρθε η “καταστροφή”. Και τώρα χρειαζόταν ένα δικό του συναισθηματικό βίωμα για να του διαλύσει τις ψευδαισθήσεις, να του “καθαρίσει την καμινάδα”.

Νίτσε: “Χαίρομαι, Γιόζεφ, που γνώρισες τη Λου. Αλλά νοιώθω αγανάκτηση που βεβήλωσες τον έρωτά μου. Όλα έγιναν σκόνη. Τώρα, ξέρω, έχασα τα πάντα. Ανέβηκα μια φορά μαζί της στην κορυφή Σάκρο Μόντε, ήταν ηλιοβασίλεμα. Αγγιχτήκαμε. Μοιραστήκαμε τη μοναδική ιερή στιγμή που έχω νοιώσει ποτέ μου. Τώρα δεν ανήκω πουθενά. Χάρης σε εσένα, Γιόζεφ, τώρα ξέρω ότι η Λου δεν ήταν παρά μια “αυταπάτη”. Πρέπει να καταλάβουμε, ότι και η αλήθεια είναι μια ψευδαίσθηση – αλλά μια ψευδαίσθηση που χωρίς αυτή δεν μπορούμε να ζήσουμε. Νοιώθω θυμό για τον εαυτό μου!”, . . . και δάκρυσε!

“Δώσε στα δάκρυά σου φωνή”, θα τον προτρέψει ο Μπρόιερ. Και ο Νίτσε, “Αν ένα δάκρυ μου ήταν ζωντανό, θα έλεγε, είμαι επιτέλους ελεύθερο”. Ναι, ο Βιεννέζος γιατρός του είχε ανοίξει τη “σκουριασμένη πύλη” για να τον απαλλάξει από τις εγωιστικές του παρορμήσεις και τις ατεκμηρίωτες εμμονές.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, ο Φρίντριχ Νίτσε, απελευθερωμένος και με χτενισμένο το παχύ μουστάκι του, θα ταξιδέψει στη ζεστή Ιταλία. Είχε ραντεβού με έναν Πέρση προφήτη, “Τάδε έφη Ζαρατούστρα”!

Αντί επιλόγου. Μπορεί ο Μπρόιερ και ο Νίτσε να μην συναντήθηκαν ποτέ. Αλλά η γραφίδα του Ίρβιν Υάλομ τους ένωσε σε μια πλατφόρμα ψυχοθεραπείας με εργαλείο “δύο αναπνευστικές πολυθρόνες”. Εκεί και ο Φρόντ. Και όλοι τους να ακουμπούν στην “αταραξία” του αρχαίο-Έλληνα Επίκουρου, του πρώτο-υπαρξιακού ψυχοθεραπευτή.

Την επιείκειά σας για τον μονόλογο! Αντί κέρασματος!

25 Ιανουαρίου 2024. Πάτερ Γρηγόριε, «Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς τῆς Θεολογίας σου, τὰς τῶν ῥητόρων ἐνίκησε σάλπιγγας»!

Γρηγόριος Δημ. Νούσιας – Αεροπόρος.